

1886-10-19

AFSENDER

Niels Skovgaard

MODTAGER

Agnete Skovgaard

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Afsendersted:
Østrøø

Omtalte personer:
Edma Frølich Stage
Susette Cathrine Holten
Thorolf Pedersen
Elise Schouw
Titus Schouw
Agnete Skovgaard
Joakim Skovgaard
Niels Skovgaard

Arkivplacering:
Mappe 48 nr. 68a-c

DOKUMENTINDHOLD

Niels Skovgaard fortæller om sit ophold i Østrøø, hvor han går på jagt og maler. Han nævner en vedlagt tegning - denne er desværre gået tabt.

TRANSSKRIFTION

Mappe 48 brev nr. 68A

Østrøø 19 Okt. 1886.

Kære Agnete!

Da jeg fik Joakims sidste brev, tak ham for det, så tænkte [havde] jeg været så nær ved at skrive til Jer, så jeg blev så heftig glad over at brevene ikke denne gang krydsede hinanden ligesom forrige gang. Se så heldigt kan det undertiden være, ikke at udføre sine gode forsæt, men om der just er noget rart ved at jeg fremdeles ikke har udført det, det turde være tvivlsomt. Joakim skriver at I satte pris på tegningerne i mit sidste brev, så derfor tænkte jeg at I skulde have flere, for det er [også] morsommere at tegne end at lave bogstaver. Nu var der netop noget som jeg gerne vilde tegne, men det er temmelig langt af led, og jeg har haft skrækkelig [? brot] om det med mine billeder, derfor har jeg først fået det gjort før nu, og [så] endda slet ikke til min tilfredshed,

-2-

men nu skal det skam afsted som det er. Se! nogen bedre undskyldning for mit snøvleri har jeg ikke at stikke Jer ud, men med en gruelig god vilie, kan vi vel næste bilde os ind at det er en undskyldning. Den omtalte tegning er et motiv jeg har, men det bliver en længere forklaring. Ser Du! der er her oppe et sted som hedder I ved Østrøø's yderste udkant, som hedder Skærbæk, og der bag ved ligger store endeløse skove, (ialtfald næsten endeløse) og i en del af disse skove, har jeg i år opdaget, at der er en utrolig masse af gamle halv og hel rådne bøgetræer, af de mest dævelske former sommetider. Disse dævelske træer går jeg nu og spekulerer på at lave en troldeskov ud af. Materiale til en sådan findes der masser af, men knuden bliver

-3-

at sætte det sammen på en god måde. I medfølgende tegning har jeg forsøgt det på en dårlig måde, men foreløbig har jeg ingen bedre, og jeg får det vist knap heller i år, for nu er løvet næsten helt af træerne, og dermed er den behørig dunkelhed forsvundet. Den anden tegning er også der ovre fra, men den er ligesom stedet er. Et herligt sted der ligger dybt inde i de øde skove, det er dog måske endnu bedre når man ser det den modsatte vej fra. [Den 20nde] Der er i sig selv så smukt som der er,

derfor nænner jeg ikke rigtig at lave om på det, for ellers var det måske et sted hvor de gamle træer [og trolde] kunde anbringes. Der er ellers nogle lige ved, (ja gamle træer og ikke trolde, skønt hvem kan vide?) havde jeg blot taget en lille smule mere med til højre på tegningen, havde jeg da fået et af dem med.

-4-

der er 2 nogle af de træer som har de særeste former, et som er hult i den halve side har der inde fået nogle ba nye barkdannelser, som minder om tarme, så det har lidt lighed med en opsprættet kæmpemæssig mave. For øvrigt ser det ikke aller bedst ud med mine billeder. Min hytte kan jeg nok få færdig på en måde, men det er ikke godt. Mit store billede skulde jeg have noget solskin til, men får jeg det ikke, så kludrer jeg det færdigt ud af hovedet, for det bliver aldrig i sine levedage til et godt billede aligevel. Mit tyrebillede har jeg nu i umindelige tider sukket efter noget solskin til, og det ser ud som om jeg skal sukke til næste år, det er græsset der skal males om, for det er skidt, og det billede skulde

68 B

jeg gerne have noget ud af, for jeg har i den senere tid opdaget, at det fortjæner det. Der er en lille smule stift ved tyrens forben, som jeg trods al anstrængelse ikke har kunnet få væk, men det er reduceret til det minst mulige, og så er græsset foreløbig (forhåbentlig) dårligt, men ellers er det skam ikke så galt, det står da synes jeg godt i farven. Jeg skal da også have noget klart vejr for at få mit aftenbillede færdigt, men selv om det bliver færdigt, bliver det neppe noget til at sælge, men nok noget jeg [selv] kan have fornøjelse af. Mit ældgamle [? Kvaremotiv], som Joakim godt kender, har jeg fået gjort så meget ved studierne til, så at jeg vist maler det i vinter.

-2-

Hvad jagten her oppe angår, så er det ligeså sølle med agerhønsene som det var med urfuglene, de eneste steder vi har fundet flok, er her på Østrø, og et sted i Rolfstorp sogn, jeg tror der hedder Obbhult, Jokum og jeg var der sammen ifjor og skød agerhøns. Den dag vi var der, gjorde vi ellers god jagt, 7 agerhøns, 1 Urhane og 1 bekkasin. Snepper er her nu godt med, Onkel har fået en del, jeg har kun en gang været ude efter dem, og ingen fået. Det var i går, og da jeg havde skudt en udenommer og vilde åbne bøssen, bandt patronen stærkt, så jeg måtte tage lidt hårt, og så gik der noget itu på den mekanisme der skyder patronen ud, så nu kan jeg ikke [bruge] Joakims bøsse mere,

-3-

men jeg tror ikke tilfældet er så aller værst, så jeg skal nok få det gjort istand. Der er også en lille revne i en af de små stifter, hanerne slår på, så det er vist også bedst den fornyes. Hvad Nannys ophold angår, så kan du virkelig godt tage imod at Cathrine og jeg betaler det. Jeg håber på at holder [Joakims billeder] holder ham i Civita lidt længere end han skriver, for ellers ved jeg ikke hvor i verden jeg skal sende dette brev, sådan blot at skrive fru Skovgård, Capri, synes jeg da ikke kan gå. Men er I rejst fra Civita, så bliver brevet vel sendt efter Jer.

Det var vist det brev med salmerne i, som krydsedes med mit forrige, så det har jeg altså ikke svaret på. Det kom desværre mange dage for

-4-

sent, til at jeg kunde være med til det Joakim skrev om.

Dersom I skriver mere hertil, ja til mig kan det vist ikke nytte, da jeg ikke bliver her så meget længe, så skal der ikke mere stå Warberg på brevet, men Tvååker, for nu har vi fået bane her op. Joakim! dersom den røde store træramme som er hjemme, ikke speciel er Din, må jeg så tage den til mit [? Kvarrebillede]? der er vel nok noget Du kan få istedet. Frøken Frølich er her endnu og maler stadig tante, hun har kaseret et billede af hende, og er nu knap midt i det andet.

Mange hilsener herfra fra Onkel, Tante og mig selv. Lev vel.

Din (jeg ved ikke rigtig hvad jeg på det kærligste skal skrive).

Niels Skovgaard.

[Jeg skriver udenpå til Joakim, da vel han og ikke Du går på posthuset. Skønt brevene kommer vel ind ad døren. Men jeg ved heller ikke om "Signora" er en gift eller en ugift, ja jeg tør ikke skrive det udenpå et brev til Dig.]

68 C

for ænder har vi fået meget ordentligt af. Nej jeg tror kun der er skudt en 6-7 urfugle, kun to i Nøslinge, de få flokke der er [er] kun små, gærne 1 eller 2 kyllinger. Der var dog ellers brilliant i Nøslinge, Heilman var med der oppe og malte små plastre (det er Thoro||fs udtryk) og da vi skulde hentes kom frøken Frølich, Lytzhøft og Cathrine med, så det var jo en større gjøren tur, der blev kørt ud over Rolfstorp og Skellinge og hjem over Haxered, udvejen er især brilliant synes jeg, men den kender Du jo ikke. Onkel lejer vist en lille ubeboet gård deroppe for 10 kr, til at bo i på turene derop, det kan jo

-2-

måske blive [en] meget rar bolig, (der hvor vi lå var langt fra så godt som i

Bokhult, de havde kun en stue) men det er for sydligt synes jeg aligevel, for der er dog vis ikke videre at gå efter i de sydlige egne. Ja nu er Cathrine rejst herfra, det er morsomt at hun nu skal til Egypten, og morsomt dersom hun kommer til Civita, bare hun nu holder sig rask på rejsen, man kan jo ikke være helt uden ængstelse, for et pylr er hun, og videre forsigtig er hun heller ikke. Nu er kun frøken Frølich og Lytzhøft og jeg tilbage af de mange malere her har været. Lytzhøft kan jeg svært godt lide, han er

-3-

meget hyggelig og sådan at jeg så godt kan tænke mig [at] han s og Carl Jensen kan passe sammen. Han er meget begynderagtig i sine studier, så det er ikke godt at se hvad det kan blive til, men han er også kun begyndt for to år siden. Af de andre var Seligmann den dygtigste, men jeg tror nok at Heilmann har mer at fortælle. Han havde et meget smukt motiv, med Timotheus der øser bier fra et træ ind i en kube, det er, som Du vel af handlingen kan begribe, aften, man har Skærsjøen i baggrunden og solen streifer hen over landskabet, træet op imod luften er ikke

-4-

godt, men ellers er det blevet meget godt. Det har glædet mig at erfare at Lytzhøft synes godt om Zartmann som lærer, han ønsker da ikke at bytte ham for K|r|øyer, og skolen er nok heller ikke, som jeg troede, en forberedelsesskole til Krøyer, men en helt selvstændig skole. Ja alt hvad jeg har skrevet har nok kun interesse for Dig og ikke for Agnete, som gjerne vil høre noget, men jeg fæ har ikke kundet hitte på andet, så I må tage til takke. Hils nu A. og frk. Nanny B. på det hæftigste fra Din broder. Tante sidder model for frk. Frølich, fra frokost til kl. 6, derfor har hun ikke overkommet det lovede brev. Jeg skal hilse fra hende.

Åstrød 19 Okt. 1886.

SKOVGAARD-MUSEET
Mappe 88 Nr. 684

Min Agnete!

Da jeg fik Joakims sidste brev, tak ham
for det, så ^{havde} ~~tænkte~~ jeg været så nær ved
at skrive til jer, så jeg blev så heftig
glad over at brevne ikke denne gang
krydsede hinanden ligesom forrige gang.
Se så heldigt kan det undertiden være,
ikke at udføre sine gode forsat, men
om der just er noget rart ved at jeg
fremdels ikke har udført det, det
turde være trøstomt. Joakim skriver
at I sætte pris på tegningerne i
mit sidste brev, så derfor tænkte jeg
at I skulde have flere, for det
er ^{også} morsommere at tegne end at lave
bogstaver. Nu var der netop noget som
jeg gerne vilde tegne, men det er
temmelig langt af led, og jeg har haft
skrekkelig brot om det med mine billeder,
derfor har jeg først fået det gjort, ~~for~~
og ^{sa} sendte det ikke til min tilføjelse,

men nu skal det skam afsted som
det er. Et nogen bedre undskyldning
for mit snubleri har jeg ikke at
stille for os, men med en ganske
god vilje, kan vi vel næsten bide
os ind at det er en undskyldning.
Den antatte tegning er et motiv jeg har,
men det bliver en længere fortælling.
Se! Da! der er her også et sted som
Lunden ved Gistrøbs yderste udkant
som kaldes Karbæk, og der bag ved
ligger store endeløse skove, (ialtpå den
mesten endeløse) og i en del af disse
skove, har jeg i år opdaget, at der er
en utrolig masse af gamle træer
og hal rødder, trætræer, af de
mest forskellige former somtider.
Disse gamle træer gør jeg nu og spejler
levr på at lave en træskov ud
af. Materiale til en sådan findes
der masser af, men kunsten bliver
at sætte det sammen på en god måde.
I medfølgende tegning har jeg forestillet
det på en ganske måde, men foreløbig
har jeg ingen bedre, og jeg får det
vist kunne bide ind, for nu er levret
næsten helt af træerne, og dermed er
den betydelige dygtighed forsvundet.
Den anden tegning er også den oven
for, men den er ligesom stedet er.
Et herligt sted der ligger dybt inde
i de gamle skove, det er dog måske endnu
bedre når man ser det den modværdige
vi fra. Der er i sig selv så smukt
som der er, derfor nævner jeg ikke rigtig
et navn på det, for ellers var det
måske et sted hvor de gamle træer
trængte ^{og træerne} anbringes, Der er ellers nogle
lige ind, (de gamle træer og ikke træer),
skabt (hvem kan vide) havde jeg blot taget
en lille smule mere med til hjælp på
tegningen, havde jeg da fået et af den anden

der er #nøget af de træer som har
de seneste former, et som er hult i den
halve side har der inde fået nogle få
nye barkdannelse, som minder om
tårne, så det har lidt ligesom med
en opsprættet kænguruesig mave.
Forøvrigt ser det ikke aller bedst
ud med mine billeder. Min
lygte kan jeg nok få færdig på
en måde, # men det er ikke godt.
Mit store billede skulde jeg have
noget solskin til, men får jeg det
ikke, så kludrer jeg det færdigt ud
af hovedet, for det bliver aldrig i
sine levedage til et godt billede alige-
vel. Mit typebillede har jeg nu
i unindelige tider sukket efter noget
solskin til, og det ser ud som om
jeg skal sukke til næste år, det
er græset der skal males om, for
det er skidt, og det billede skulde

jeg gerne have noget ud af, for jeg
har i den senere tid opdaget, at det
fortjener det. Der er en lille smule
stift ved tyrens forben, som jeg trods
al anstrengelse ikke har kunnet
få væk, men det er reduceret til
det mindst mulige, og så er ganske
foreløbig (forliabentlig) dækket, men ellers
er det skam ikke så galt, det står
da synes jeg godt i farven. Jeg
skal da også have noget klart vist
for at få mit aftebillede færdigt,
men selv om det bliver færdigt, bliver
det neppe noget til at sælge, men
nok noget jeg ^{sk} kan have fornøjelse
af. Mit ældgamle kvadrantmotiv,
som Joakim godt kender, har jeg
fået gjort så meget ved studierne
til, så at jeg vist maler det i
vinter.

Hvad jægten her oppe angår, så
er det ligeså stille med agerbønsene
som det var med urfuglene, de
eneste steder vi har fundet flok,
er her på Østøp, og et sted i
Rolfstorp sogn, ~~hvor~~ det hedder
Øbbhult, Jokum og jeg var der sam-
men ifjor og skød agerbøns. Den
dag vi var der, gjorde vi ellers
god jagt, 7 agerbøns, 1 Urhane
og 1 bekkasin. Snepper er her
nu godt med, Onkel har fået
en del, jeg har kun en gang været
ude efter dem, og ingen fået, det
var igår, og da jeg havde skudt
en uden omme, og vilde åbne bøsse,
barat patronen stærkt, så jeg
måtte tage lidt hårdt, og så gik
det noget itue på den mekanisme
der skyder patronen ud, så nu
kan jeg ikke ^{bruge} Joakims bøsse mere,

Jeg tror ikke tilfældet er så
 aller værst, så jeg skal nok på det
 gjort istand. Der er også en lille
 revne i en af de små stifter, hane-
 ne slår på, så det er vist også
 bedst den fornyes. Hvad Nannys
 ophold angår, så kan De selv
 virkelig godt tage ienod at Cathrine
 og jeg betaler det. Jeg håber på
 at ^{Johannes billeder} ~~holder~~ (holder henn i Civita lidt
 længere end han skriver, for ellers
 vil jeg ikke hvor i verden jeg
 skal sende dette brev, sådan blot
 at skrive fru Skovgaard, Capri. Synes
 jeg da ikke kan gå. Men er I
 rejst fra Civita, så bliver brevet
 vel sendt efter Jer.

Det var vist det brev med salmen
 i, som krydsedes med mit forrige,
 så det har jeg alltså ikke svar på.
 Det kom desværre mange dage for

Jeg tror ikke der er det nok at bare sige det.

sent, til at jeg kunde være med
til det Joakim skrev om.
Oversom I skriver mere hertil, ja
til mig kan det vist ikke nytte,
da jeg ikke bliver her så meget
længere, så skal der ikke mere
stå Warburg på brevet, men
Tvååker, for nu har vi fået bane
her op. Joakim! dersom den røde
store træramme som er hjemme, ikke
spændt er Din, må jeg så tage den
til mit kvartbillede, der er vel
nok noget Du kan få istidit.
Frøken Frølich er her endnu og maler
stadi Tante, hun har klaret et
billede af hende, og er nu knap
midt i det andet.
Mange hilsener herfra fra Onkel, Tante
og mig selv. Der vel.
Din (jeg ved ikke rigtig hvad jeg
nu det kærester skal skrive)
Nils Skovgaard.

Men jeg ved heller ikke om "signora" er en gift en eller en ugift. Is

Jeg skrev
udtryket til
Joakim, da
vi kom og
sagde Du
gav mig nok
hvor det gik
over. Men
nu end så.
Mener.

for ender har vi fået meget ordent-
ligt af. Nøj sig tror kun der
er skudt en 6-7 udfugt, kun
to i Nøstinge, de på flokken der
er ²kun små, gerne 1 eller 2 kegl.
linger. Der var dog ellers bril-
liant i Nøstinge, Hvidman var
med der oppe og malte små
plastene (det er Thorøks udtværg)
og da vi skulde hentes kom
frøken Frølich, Lytzhøft og Cath-
rine med, så det var jo
en større giftens tur, der blev
kørt ud over Rølpstorp og Skelling
og hjem over Haxved, udvejen
er især brilliant synes jeg, men
den kender De jo ikke. Omtal-
lejer vist en lille ubeboet gård
deroppe for 10 kr, til at bo i
på turene derop, det kan jo

måske blive^{en} smukt var bolig,
(der hvor vi la^o var langt fra
så godt som i Botkult, de havde
kun en stue) men det er for
sydligt synes is aligevil, for
der er dog vis ikke videre at
gå efter i de sydlige egne.
Ja nu er Cathrine rejst herfra,
det er morsomt at hun nu
skal til Egypten, og morsomt
dersom hun kommer til Pirata,
bare hun nu holder sig mask
på rejsen, man kan jo ikke
være helt uden angstelse, for et
pust er hun, og videre forsigtig
er hun heller ikke. Nu er
kun fædden Præbich og Lytzhøft
og is tilbage af de mange malere
her har været. Lytzhøft kan
is svært godt lide, han er

meget hyggelig og sådan at jeg
så godt kan tænke mig ^{at} ham
og Carl Jensen kan passe
sammen. Han er meget
begyndersagtig i sine studier,
så det er ikke godt at se
hvad det kan blive til, men
han er også kun begyndt for
to år siden. Af de andre
var Seligmann den dygtigste,
men det var nok at Hekmann
har mere at fortælle. Han
harde et meget smukt motiv,
med Timotheus der kommer
fra et træ ind i en kube, det
er, som Du vel af handlingen
kan begribe, aften, man har
Skærmen i baggrunden og solen
strækker hen over landskabet,
træet op imod lyften er ikke

godt, men ellers er det blevet
meget godt. Det har glædet
mig at erfare at Lytzebeft
synes godt om Tarsmann som
lærer, han ønsker da ikke
at bytte ham for Kjøyer, og
skolen er nok heller ikke,
som jeg troede, en forberedelsesskole
til Kjøyer, men en helt selv-
stændig skole. Ja alt hvad
jeg har skrevet har nok kun
interesseret for Dig og ikke for
Agnete, som gerne vil høre
noget, men jeg fd har ikke
kunnet høre på andet, så I
må tage til takke. Tilslut
M. og frk. Nanny B. på det
høftigste fra Din broder.
Tante sidder model for frk. Follis
fra frokost til kl. 6, derfor har
hun ikke overkommet det lovede
brev. jeg skal høre fra hende.